

Folketinget
Kulturudvalget
Christiansborg
1240 København K

Aalborg den 6.1.2016

Problemstillinger og løsningsforslag til L77.

Vedr. Udkast til forslag til lov om kollektiv forvaltning af ophavsret.

På baggrund af den seneste tids svindel i Copydan er ophavsmændenes tillid til systemet helt væk, og systemet har på alle måder bevist sine svagheder.

Længe har der været ulmende uro blandt medlemmerne af KODA, Dansk Musiker Forbund, Dansk Artist Forbund m.fl. om, at det nuværende kollektive forvaltnings system har fungeret uretfærdigt, idet ophavsmidlerne er blevet fordelt efter helt uigennemskuelige principper.

Desuden har bestyrelserne for de enkelt foreninger ikke formået at opdage, endsige stoppe den svindelsag til 176,5 millioner kroner, hvor Copydans bestyrelsesformand Johan Schlüter er blevet anmeldt til Bagmandspolitiet, for at have begået økonomisk kriminalitet.

Kriminaliteten har indtil videre angiveligt fundet sted over en længere årrække i 2012, 2013, 2014 og 2015.

Først blev svindelen på 175 mill. kroner afsløret i Film-producenternes forening, herefter er det ligeledes blevet afsløret, at der mangler 1,5 millioner kroner i Musik- og Pladeproducenternes regnskaber.

Det/de eksisterende systemer og organisations konstruktionen i Copydan, er kommet til kort og derfor vil jeg gerne fremsætte følgende fire forslag til løsning af problemerne.

1. COPYDAN NEDLÆGGES OG REORGANISERES UD FRA TIDSSVARENDE LICENS – OG DISTRIBUTIONS SYSTEMER.

Den eksisterende struktur i Copydan har været/er en ladeport for svindel. Tilsynsfunktioner og regnskabspraksis fungerer ikke.

Formålet med Copydan er, at midlerne skal frem til ophavsmændene. Det sker ikke. Pengene tilflyder, uden kontrol mekanismer, fagforeninger, forvaltnings virksomheder, interesse organisationer og private virksomheder og en minimal del kommer videre til de ophavsmænd, der skaber indholdet. Det er ligeledes højst foruroligende, at der kan opstå svindel i størrelsesordenen 176,5 millioner kroner i en organisation, der er tildelt statsmonopol til Forvaltning af Kulturministerielle Aftale Licenser.

2. KODA NEDLÆGGES OG ERSTATTES MED EN IT-VIRKSOMHED.

Koda bør nedlægges i sin eksisterende form og erstattes med en IT-virksomhed, der registrerer musikforbruget i lighed med Google og YouTube og Shazam (App), hvor der kan hentes meget detaljerede oplysninger og analyser af musikforbruget, både i fysiske rum og online.

Om maximum 5 år eksisterer musik kun online og live. Musik i biler, fly og arbejdspladser vil være overtaget af Apple, Google og andre streaming services. Radio og TV eksisterer udelukkende online og det eneste, der vil være tilbage i den form, vi kender det, er et niche marked for fysiske LP'er.

Derfor er KODA i den organisations – og administrationsform, som de eksisterer idag og har eksisteret, stort set uforandret siden 1925, utidssvarende, bureaukratisk og forældet i vores online-virkelighed. Paradigmeskiftet i musikbranchen startede i 1996 med opfindelsen af Mp3 filen uden at de kollektive forvaltnings selskaber har formået at komme i omdrejningshøjde med udviklingen.

Teknologien til registrering af musik spillet live og via en højtaler, har eksisteret i ca. 5 år, i form af en App, Shazam, der kan genkende den musik, der afspilles både online og i fysiske rum. App'en 'fodres' med information og digital kodning om det pågældende musikværk og genkender således kodningen af den indspillede musik, hvis data den er blevet 'fodret' med. Teslo, den finske ophavsretsorganisation, har tidligere gennemført tests af lignende teknologier.

Betalingen for musikforbruget kan afregnes direkte til rettighedshaverens netbank efter antal brugere, territorie, antal minutter og sekunder.

Afregning kan sidestilles og fastsættes på samme måde som statens takster for kørselsgodtgørelse.

Musikforbrugeren bliver registreret til online betaling via betalingservice og betaler således for det specifikke forbrug, til den kunstner de kan lide at lytte til - uden sikkerhed for, at KODA udbetaler pengene til den kunstner man har lyttet til.

Internettet giver en mulighed for at gøre afregningen målbar, regulær, og gennemsigtig.

3. OPRETTELSE AF EN UVILDIG ANKEINSTANS FOR OPHAVSMÆND.

Da der ikke eksisterer en uvildig ankeinstans for komponister, producere, arrangører og tekstforfattere og da vi ikke har en egenlig fagforening, er der behov for, at klager ikke skal afgøres af den institution, der klages over. Derfor foreslår jeg, at der oprettes en UVILDIG ANKEINSTANS.

Dermed undgås også, at der er en lang række foreninger, der skal uddele støtte og agere som selvbestaltede kulturelle støtteforeninger.

Pengene skal ud til de mennesker, som beskyttes af ophavsretsloven og som redeligt har tjent dem, og må ikke forsvinde i uigennemskuelig administration i de tre administrations lag, som sorterer under paraplyorganisationen Copydan.

Se nedenstående beskrivelse af Problemstillinger. S.

4. DER OPRETTES EN UVILDIG TILSYNSMYNDIGHED OG OFFENTLIG FREMLÆGGELSE AF ALLE DETALJER I REGNSKABER, SÅLEDES, AT DE ENKELTE MEDLEMMER KAN FØLGE ALLE UDBETALINGER.

Det må ikke kunne hemmeligholdes hvad de individuelle foreninger og ophavsmænd modtager årligt. Således bliver det muligt at pengene distribueres videre til ophavsmændene.

Gennem en lang årrække med meget uhensigtsmæssige personsammenfald i de forskellige foreninger og private firmaer, er inhabilitet, indspisthed, nepotisme og kammerateri blevet dagligdag i de kollektive forvaltnings organisationer. Det har givet ulmende uro blandt foreningernes medlemmer, hvilket er blevet forstærket af den seneste svindelsag.

Der skal være regler for, at personer med ansættelse på private advokatkontorer, IKKE kan have sæde i de kollektive forvaltningsselskabers bestyrelser eller ansættes til varetagelse af både producenter, medlemmernes og forvaltningsselskabernes bureaukratiske interesser.

Hvis man ser på seneste 20 års teknologiske udvikling og ændringer i forbrugernes musikforbrug og set i relation til den op til 100 år gamle organisatoriske opbygning af vores kollektive forvaltningssystem, er der hårdt brug for, at systemet tilpasses den virkelighed, som nutidens ophavsmænd agerer i

NCB, Dansk Musiker Forbund blev stiftet i 1915, Dansk Artist Forbund i 1918, KODA i 1926, Gramex i 1963 og Copydan i 1977.

Baggrund og problemstillinger for fremsendelse af forslagene til Folketingets Kulturudvalg.

Kan tilsvarende svindel som Johan Schlüter-sagen gentages såfremt det nye lovudkast vedtages ?

Den seneste svindelsag, har da vist, at Johan Schlüter og hans virksomhed i udstrakt grad har taget sig betalt for alle former for ydelser. Både lovlige fakturaer fremsendt for deltagelse i bestyrelsesarbejde, administrative opgaver for foreningerne samt de penge, der i tillæg er svindlet for. Med Johan Schlüters formandspost i Copydans Fællesforening, er der principielt ikke sikkerhed for, at der ikke er svindlet for endnu flere midler, før den nuværende formand for Copydan, og Formand for Dansk Musiker Forbund Anders Laursen lægger et detaljeret og transparent regnskab frem.

Gemmer der sig andet og mere I Schlüter-sagen, som endnu ikke er afsløret ?

Johan Schlüter var formand for Copydans Fællesforening frem til marts 2015. I de fire forudgående år mistænkes han for, sammen med sine partnere, at have svindlet for 175 millioner kroner af filmproducenternes Copydan-vederlag og 1,5 million kroner af pladeproducenternes Kopifon vederlag.

I begge tilfælde er der tale om penge, der opkræves af Copydan og begge tilfælde bekræfter, at der ikke føres den nødvendige kontrol med opkrævningen og fordelingen af Copydans penge.

Det er rystende og en meget nonchalant form for omgang med pengebeløb i den størrelsesorden. Pengene genereres på basis af indhold, der produceres af de kreative. Især I betragtning af, at de kreatives rettigheder bliver dårligere og dårligere betalt.

Når det kommer til Copydan, er der en række problemstillinger, der melder sig.

Det er ikke muligt at se en samlet oversigt over de samlede opkrævninger og indtægter i Copydan, men de formodes at ligge i størrelsesordenen 800 millioner kroner . – 1.6 milliarder kroner.

Hvor forsvinder pengene hen ? Meget lakonisk kan man konstatere, at det, der udbetales til ophavsmændene, slet ikke kommer I nærheden af de summer.

Kulturministeriets embedsmænd, der årligt bevilger nye aftalelicenser mhp. Copydans ret til at opkræve diverse vederlag og de involverede bestyrelsesmedlemmer, fra 31 medlemsforeninger har tilsyneladende IKKE en interesse i at sikre effektiviteten af institutionens interne kontrol - og tilsynsforanstaltninger.

De seneste licenser til Copydan er udstedt i februar 2014. Altså mens svindelen angiveligt har fundet sted.

De bevillinger jeg har gennemgået på www.kum.dk er underskrevet af kontorchef Bente Kristensen. Man må formode, at der ikke er ført tilstrækkeligt ministerielt tilsyn med udstedelsen af tilladelserne og de aflagte regnskaber, hvilket har skabt et udtømmeligt ta'selvord for uvederhæftige advokater. En cash cow for Johan Schlüter.

De 3 fagforeninger, Dansk Artist forbund, Dansk Journalist Forbund og Dansk Musiker Forbund ønsker tilsyneladene ikke at fremlægge deres regnskaber for hvor meget Copydan vederlag der er udbetalt til medlemmerne. Selvsagt bør Johan Schlüters rolle i den sammenhæng undersøges, da han har været formand for bestyrelsen i Copydans Fællesforening.

Svindelsagen illustrerer at systemet i sin nuværende form, kan være en åben ladeport for svindel. Det åbner mulighed for at fagforeninger, foreninger og forvaltnings selskaber kan pleje egne særinteresser.

Området er rent organisatorisk meget uklart.

Copydan paraplyen består af en Bestyrelse. Indtil marts sidste år bestod af:

Formand Anders Laursen Dansk Musiker Forbund,

Katrine Schlüter Schierbech, Næstformand, (Advokatkontoret Johan Schlüter)

Bestyrelsesmedlemmer:

Johan Schlüter, Advokatkontoret Johan Schlüter

Mads Jørgensen. Advokatkontoret Johan Schlüter

Direktør Hanne Salomonsen, Gyldendal Uddannelse

Forbundsformand Mogens Blicher Bjerregård, Dansk Journalistforbund

Adm. direktør Ebbe Dal, Danske Medier

Oversætter Frants Iver Gundelach, Dansk Forfatterforening

Direktør Klaus Hansen, Producentforeningen,

- meldte Johan Schlüter til Bagmandspolitiet den 7. Juli 2015

Juridisk og International chef Jakob Hüttel, KODA

Filminstruktør Martin Strange-Hansen, Danske Filminstruktører

Formand Katja Holm, Dansk Skuespillerforbund

Formand Lena Brostrøm Dideriksen, Dansk Artist Forbund

Fotograf Peter Thornvig, Dansk Journalistforbund - Fotograferne

Rent opkrævningsmæssigt er Copydan opdelt i 6 underliggende, såkaldte 'non-profit' foreninger/rettighedsorganisationer, som forestår den årlige fremsendelse af ansøgninger og rapportering til Kulturministeriet og de kulturministerielle aftalelicenser, som giver organisationen ret og tilladelse til offentlig forvaltning. Foreningerne hedder:

Arkiv, AVU-Medier (Bestyrelses formand, Katrine Shlüter Schierbech), 2. Billedkunst, 3. KulturPlus, 4. Tekst & Node, 5. Verdens TV, 6. Fællesforeningen (Bestyrelsesformand, Johan Schlüter)

'Non-profit' foreningerne virker fiktive og deres hjemmel til opkrævning af penge på for eksempel KODAs medlemmers vegne virker uigennemskuelig og selvskabt.

Medlemsorganisationerne bag de seks rettighedsorganisationer

Copydan-foreningerne har mandat fra nedenstående 48 medlemsorganisationer til at varetage ophavsretten for deres medlemmer. Hver organisation er repræsenteret i en eller flere af Copydan-foreningernes bestyrelser.

Akademikerne

Animationssammenslutningen (ANIS)
Billedkunstnernes Forbund
Dansk Artist Forbund
Dansk Filmfotograf Forbund
Dansk Forfatterforening
Dansk Journalistforbund (DJ)
DJ: Danske Bladtegnere
DJ: Fotograferne
DJ: Pressefotograf forbundet
DJ: Visuelt Forum
Dansk Kapelmesterforening
Dansk Komponist Forening
Dansk Magasinpresses Udgiverforening
Dansk Metal
Dansk Musiker Forbund
Dansk Musikforlæggerforening
Dansk Skuespillerforbund
Danske Billedkunstneres Fagforening
Danske Dagblades Forening
Danske Dramatikere
Danske Filminstruktører
Danske Jazz, Beat & Folkemusikautorer (DJBFA)
Danske Kunsthåndværkere

Danske Populærautorer

Danske Skønlitterære Forfattere
Danske Specialmedier
Danske Tegneserieskabere
dff/Dansk Fotografisk Forening
Filmret
Film & TV-Arbejderforeningen (FAF)
Foreningen af Danske Sceneinstruktører
Forlæggerforeningen
Foreningen af Danske Kulturtidsskrifter
Fællesrådet for Udvøende Kunstnere
Gramex
HK/Privat. Tegnere, grafikere & illustratører
IFPI Danmark
Illustratorgruppen, Dansk Forfatterforening
KODA
KODA-Dramatik
Nordisk Copyright Bureau (NCB)
Producentforeningen
Sammenslutningen af Danske Scenografer
Tegnerne – Tegnerforbundet af 1919
Teknisk Landsforbund
UGEAVISERNE, Foreningen af Danske Lokale Ugeaviser
Universitetsforlagene i Danmark

Kontakt

Arkiv

Telefon: 35 44 14 99
E-mail: arkiv@copydan.dk
Bryggervangen 8, 1. sal, 2100 København Ø.

Adm. direktør: Jacob Graff Hedebrink
Bestyrelsesformand: Per Schultz

AVU-medier

Telefon: 35 44 14 96
E-mail: avumedier@avumedier.dk
Bryggervangen 8, 1. sal, 2100 København Ø.

Adm. direktør: Jacob Graff Hedebrink
Bestyrelsesformand: Katrine Schlüter Schierbeck

BilledKunst

Telefon: 35 44 14 91
E-mail: billedkunst@billedkunst.dk
Bryggervangen 8, stuen, 2100 København Ø.

Direktør: Torben Gammelgaard
Bestyrelsesformand: Fotograf Peter Thornvig

KulturPlus

Telefon: 35 44 14 95
E-mail: kulturplus@copydan.dk
Bryggervangen 8, 1. sal, 2100 København Ø.

Adm. direktør: Jacob Graff Hedebrink
Bestyrelsesformand: Henrik Petersen

Tekst & Node

Telefon: 35 44 14 00
E-mail: tekstognode@copydan.dk
Bryggervangen 8, 2. sal, 2100 København Ø.

Direktør: Anders Kristian Rasch
Bestyrelsesformand: Oversætter Frants Iver Gundelach

Verdens TV

Telefon: 35 44 14 92
E-mail: verdensstv@verdenstv.dk
Bryggervangen 8, 1. sal, 2100 København Ø.

Adm. direktør: Jacob Graff Hedebrink
Bestyrelsesformand: Mikael Waldorff

Fællesforeningen

Telefon: 35 44 14 00
E-mail: copydan@copydan.dk
Bryggervangen 8, Stuen, 2100 København Ø.

Direktør: Hans-Jørgen Andresen
Bestyrelsesformand: Johan Schlüter

Copydan repræsenterer en sammenblanding af MEGET forskellige samarbejdspartneres økonomiske interesser.

Netop herfor er de individuelle ophavsmænd meget forskelligt og dårligt stillede. For eksempel har journalister, musikere, artister og skuespillere lønoverenskomster og fagforeninger, hvorimod komponister, tekstforfattere og forfattere ikke har en faglig organisation til at beskytte deres rettigheder. Den største forskel er, at komponister, tekstforfattere, filminstruktører, billedkunstnere og forfattere ikke får en fast løn og dermed ikke har vilkår, der er sammenlignelige med fagforeningsmedlemmer.

På den anden side står producent foreningerne bestående af private virksomheder i form af pladeselskaber, forlag, medier, filmproducenter, KabelTV og bredbånds leverandørerne.

Man har tidligere – før 1988 - kunnet hævde, at pladeselskaber, musikere, komponister og tekstforfattere havde fælles interesser når en grammofonplade blev spillet på DR.

Men allerede efter lokalradioerne og TV2 blev introduceret som konkurrenter til DR I 1988, har KODA ikke afregnet og rapporteret for for det reelle musikforbrug, hvilket har affødt mange konflikter på KODA's generalforsamlinger. Idag, fremgår det stadig af KODA's hjemmeside, at der kun afregnes og rapporteres minutiøst for de nationale kanaler DR & TV2.

Hvem har fælles interesser i den nye online musik virkelighed ?

Komponister, tekstforfattere og musikere har ikke fælles interesser med producentforeningerne, pladeselskaberne, forlagene og fagforningerne i nutidens streamingvirkelighed.

Idag har de skabende fælles interesser. Forlag og pladeselskaber har ligeledes fælles interesser, men ingen har fælles interesser med fagforbundene, som i realiteten er et ekstra og meget fordyrende led i kæden.

Derfor skal Copydan og de eksisterende KODA, NCB, GRAMEX, m.fl. opløses så systemet kan reorganiseres på basis af tidssvarende teknologiske og økonomiske interessefællesskaber.

Den store forskel på interessefællesskabet fra dengang til nu er bl.a. streaming:

Forskellen på streaming og radio er meget nem at få øje på, når det kommer til KODA afregningen.

Forskellen, at KODA har stillet komponisternes rettigheder til offentlig fremførelse næsten vederlagsfrit til rådighed for pladeselskaberne, som i forvejen 'hævder', at de ejer de mekaniske rettigheder, dvs. produktion af CDér m.m.

Streaming er en 'billig' form for radio, som kun pladeselskaberne tjener penge på. Pladeselskaberne har via deres plads i KODA's bestyrelse, har overbevist KODA om, at komponisternes ophavsret skulle stilles til rådighed, - uden at komponisterne har givet tilladelse til at deres music kan lægges ud på online streaming services. Det har det resultat, at komponisterne betaler for, at både teleselskaber - og pladeselskaber kan tjene penge på komponisternes bekostning.

Streaming og Download er skabt uden juridisk belæg for, at medlemmernes/ophavsmændenes opbakning og uden at verificere hvem, der ejer rettighederne til de fysiske produkter i form af LP plader og CDér, som er lagt op på streamintjenesterne.

Retssag mod Spotify Link til MediaWatch d. 6.1.2016

<http://mediawatch.dk/Medienyt/Web/article8335505.ece>

Spotify anklages for bevidst at have ulovligt distribueret musik til 75 mio. brugere uden at være i besiddelse af de korrekte rettigheder.

Idag er situationen den, at pladeselskaberne ejer streamingtjenesterne og KODA har tilladt at medlemmernes rettigheder stilles til rådighed for, bl.a. streamingtjenesten Spotify. Til trods for, at der er verserende retssager i Sverige og USA, hvor sagsøgerne hævder at Spotify ikke ejer rettighederne til den musik, der ligger på streamingtjenesten. , - men det gør pladeselskaberne heller ikke, selv om de har lagt 30 millioner musiknumre og 5000 audiobøger op på deres online 'jukebox' på hjemmesiden:

<http://247entertainment.com/ourcontent.html>

Her kan man bl.a. læse at KODA var de første til at stille komponisternes rettigheder til offentlig fremførelse til rådighed for pladeselskaberne, således at f.eks. TDC kunne stille musik gratis til rådighed for kunderne.

<http://247entertainment.com/streamingsub.html>

I følge KODA's direktør, Anders Lassens redegørelse til Konkurrencestyrelsen, af 3. november 2011 er KODA's fordelingsregler ikke ændrede siden 1978.

Der fordeles hovedsageligt efter radioområdet (dvs. Danmarks Radio's KODA rapportering), hvilket på ingen måde afspejler den musik, der spilles på lokalradio, regionale og lokale TV-Kanaler, diskoteker, i restauranter, P-kældre, på spil, i butikker, gymnastikforeninger, telefonanlæg m.m.

Jeg håber ovenstående forklaringer, links og vedhæftede redegørelse har været med til at belyse den meget uforståelige situation og magtesløshed som ophavsmændene står i med det eksisterende kollektive forvaltnings system i Danmark.

Med Venlig Hilsen

Birgitte Rode
Kirkegårdsgade 3
9000 Aalborg
Danmark

Mob. +45 40 36 64 62

Tel. +45 39 40 64 60

br@soundbranding.com
www.soundbranding.com

Birgitte Rode f. 1956.

Som komponist, musiker, tekstforfatter, vokalist, producer og indehaver af et lydstudie, samt en mindre video - og soundbranding virksomhed i Aalborg, har jeg siden 1979 været medlem af KODA, Dansk Musiker Forbund, Dansk Artist Forbund, Gramex, NCB og siden 1987 DJBFA. I 1980 udgav bandet Johnny og De Kolde Dæmoner vores første singleplade, og siden blev det til 5 LP'er, turneer og pladeudgivelser i Danmark, Norge, England, Tyskland, Frankrig og USA. For DR har jeg produceret live koncerter og freelance journalistik. Jeg har været kulturhusleder og koncertarrangør, samt medvirket til udvikling af Kulturpolitiske visioner for Region Nordjylland.